

MVCRX08HPWB6
prvotní identifikátor

MINISTERSTVO VNITRA
odbor legislativy a koordinace předpisů
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 65853-2/LG-2025

Praha 23. dubna 2025

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE
Odbor Krajský stavební úřad
Jeremenkova 40a
779 00 Olomouc

**Stanovisko k otázce zákonnosti rozhodnutí vydaného místně nepříslušným
správním orgánem**

K č.j.: KÚOK/48674/2025/OKSÚ/9279

Dopisem ze dne 15. 4. 2025 pod výše uvedeným č. j. jste se na odbor legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra obrátili s žádostí o stanovisko k situaci, kdy je rozhodnutí ve věci vydáno místně nepříslušným (a věcně příslušným) správním orgánem. K Vaší žádosti Vám z hlediska naší působnosti sdělujeme následující:

Správní orgán by měl posuzovat svou místní příslušnost po celou dobu řízení až do jeho ukončení, tj. v řízení o žádosti od obdržení žádosti až do vydání rozhodnutí ve věci¹. V praxi může nastat situace, kdy správní orgán příslušný věcně, ale nikoliv místně, zjistí svou místní nepříslušnost až v průběhu řízení o žádosti. V takovém případě musí v souladu s § 12 správního řádu bezodkladně² usnesením, které se pouze poznamenává do spisu, věc postoupit místně příslušnému správnímu orgánu a současně musí o tomto postoupení uvědomit žadatele. Vlastní postoupení se realizuje tak, že se zasílá spis, jehož obsahem je původní podání (žádost) a jeho obsahem je i usnesení o postoupení věci. Pro zahájení řízení a běh lhůty pro vydání

¹ V této souvislosti je na místě upozornit také na § 132 správního řádu, podle kterého platí, že změní-li se v průběhu řízení okolnosti rozhodné pro určení místní příslušnosti, dokončí řízení správní orgán původně příslušný; o tom informuje správní orgán, na který by jinak příslušnost přešla. V daném kontextu hovoříme o trvání neboli zachování místní i věcné příslušnosti (zásada perpetuatio fori), pokud nestanoví zvláštní zákon jinak.

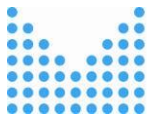
² Nemusí to znamenat ihned nebo do jednoho dne. Krajský soud v Plzni v rozhodnutí č.j. 57 A 17/2014 uvedl: „Bezodkladným postoupením je nutno rozumět postoupení podání bez zbytečného odkladu poté, co správní orgán skutečnost, že není věcně či místně příslušný, zjistí, což nemusí nastat ihned poté, co správní orgán podání obdrží.“

rozhodnutí je rozhodující teprve okamžik, kdy žádost dojde věcně i místně příslušnému správnímu orgánu. Okamžik podání nepřislušnému správnímu orgánu tedy není rozhodující. Určení věcné a místní příslušnosti prvostupňového správního orgánu je povinen posoudit i odvolací správní orgán, neboť může nastat situace, kdy rozhodnutí, které je napadeno odvoláním, bylo vydáno místně nepřislušným správním orgánem (viz dále).

Ve správním řádu nenalezneme úpravu, která by řešila důsledky vydání rozhodnutí ve věci místně nepřislušným správním orgánem. Proto je nutno odpověď hledat v judikatuře. Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 159/2006–138 zdůraznil, že „v žádném případě nemůže nicotnost rozhodnutí způsobit to, že je vydá správní orgán k tomu místně nepřislušný. **Taková vada mnohdy nemá vliv ani na zákonnost rozhodnutí**, natož aby způsobovala jeho nicotnost, neboť je rozhodováno orgánem věcně příslušným, a tedy odborně i jinak vybaveným k posouzení určité otázky. **Takové pochybení nijak nezasáhne do veřejných subjektivních práv adresáta tohoto aktu, neboť pro jeho právní sféru není vůbec podstatné, zda bylo rozhodnutí vydáno místně příslušným orgánem či nikoli.** Rozdělení věcně příslušných správních orgánů k rozhodování podle místní příslušnosti má totiž za cíl jediný, a to přiměřeně rozložit určitou agendu mezi více správních orgánů podle určitého územního klíče a zejména „zpřístupnit“ správní orgán účastníkům příslušných správních řízení, tedy zajistit rychlost a hospodárnost řízení.“

Další rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 72/2008 uvedl: „jestliže v předmětném správním řízení rozhodoval **místně nepřislušný správní orgán, není pochyb o tom, že se jedná o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Na druhou stranu však nelze konstatovat, že každé procesní pochybení správního orgánu, resp. podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, má bez dalšího za následek závěr o nezákonnosti rozhodnutí ve věci samé, a tedy i o důvodnosti podané žaloby. Vždy je třeba zkoumat, zda to, které porušení vede rovněž ke zkrácení subjektivních veřejných práv žalobce, k němuž může dojít nejenom porušením procesních práv účastníka řízení, ale též nesprávnou aplikací hmotněprávních předpisů. V této souvislosti proto neobstojí závěr krajského soudu, že vytýkané pochybení je natolik zásadní, že má vždy za následek závěr o nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.**“ V rozsudku čj. 6 As 73/2013 Nejvyšší správní soud uvedl: „podle krajského soudu v daném případě sice rozhodoval místně nepřislušný správní orgán, ale věcně příslušný, a tedy i odborně vybavený k posouzení dané věci. **Samotná nehospodárnost řízení způsobená rozhodováním místně nepřislušného správního orgánu nemůže způsobovat nezákonnost správního rozhodnutí.** Podle krajského soudu tedy toto pochybení nijak nezasáhlo do veřejných subjektivních práv stěžovatele. S těmito závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Ani podle Nejvyššího správního soudu tedy nemělo nesprávné určení místní příslušnosti správního orgánu za následek nezákonnost rozhodnutí o vyhoštění.“

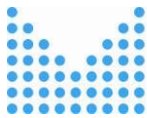
Z uvedeného přehledu podle našeho názoru poměrně konstantní judikatury vyplývá, že soudní praxe shledává v nedostatku místní příslušnosti správního orgánu procesní vadu neboli pochybení spočívající v porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, která však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán k vadám řízení (procesním pochybením), o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, nepřihlíží. Povinností odvolacího správního orgánu je tedy zjistit vady řízení a provést jejich posouzení. V případě nepodstatných (běžných) vad (ke kterým objektivně došlo, ale přesto neměly vliv na správnost či zákonnost přijatého rozhodnutí)³ musí odvolací správní orgán uvést, proč tyto vady nemohly mít vliv na zákonnost či správnost napadeného rozhodnutí. Stejně tak v případě vad, které mohly mít vliv na zákonnost či správnost napadeného rozhodnutí, musí odvolací správní orgán konstatovat, v čem tyto vady uvedený vliv mít mohly, resp. proč jde o podstatné pochybení a kvalifikované vady (kdy postačí pouze možnost negativního ovlivnění rozhodnutí takovými vadami)⁴.

Lze tedy konstatovat, že odvolací správní orgány by se neměly uchýlovat k přílišnému právnímu formalismu, neboť není nutné rušit odvoláním napadené rozhodnutí pouze s ohledem na výskyt jediné vady, a to ještě vady marginální povahy. To ostatně potvrzuje i Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 2 As 80/2010-49, v němž odkázal na svou dřívější judikaturu, a uvedl: „*ostatně již ve svém rozsudku ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001-5, zdejší soud konstatoval, že procesní vada, které se správní orgán dopustí, neznamená bez dalšího sama o sobě ještě důvod ke zrušení vydaného správního rozhodnutí, pokud ovšem neměla vliv na zákonnost takového rozhodnutí. Není totiž důvodu rušit rozhodnutí v situaci, kdy je zřejmé, že správní orgán – jen po odstranění vytýkané vady – vydá v novém řízení rozhodnutí v zásadě shodné.*“. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu musí být v daném ohledu úplné, přezkoumatelné a také přesvědčivé.

K procesním vadám a jejich vztahu k veřejnému subjektivnímu právu účastníka řízení na spravedlivý proces se vyjádřil též Ústavní soud. V nálezu sp. zn. II. ÚS 179/01 Ústavní soud uvedl, že „*procesní čistota v řízení před orgány veřejné moci, a to zejména před soudy, je nejen zákonným, ale současně také ústavním principem, jehož postuláty nelze přehlížet nebo obcházet. Ústavní soud, vědom si svého postavení strážce ústavnosti, ve své rozhodovací činnosti upřednostňuje materiální (a nikoli formální) pojetí právního státu. Takto, nikoli formálně, nahlíží i na nezbytnost dodržení principu procesní čistoty. Nejde tedy o nutnost dodržení principu právní čistoty chápaného jako hodnota sama o sobě, ale o dosažení právně „čistého“ procesu, v němž nedochází k zásahům do práv jeho účastníků*“. V nálezu sp. zn.

³ Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.

⁴ Tamtéž.

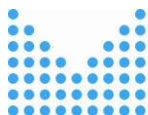

I. ÚS 148/02 Ústavní soud konstatoval, že „v případě subjektivního práva na soudní a jinou právní ochranu je totiž třeba vždy **zkoumat, jak porušení procesních předpisů zkrátilo jednotlivce na možnosti uplatňovat jednotlivá procesní práva a konat procesní úkony, jež by byly způsobilé přivodit pro jednotlivce příznivější rozhodnutí ve věci samé.** Jakýkoli proces neexistuje samoučelně, nýbrž jeho cílem je dosažení vzniku, změny či zániku hmotných práv a povinností fyzických či právnických osob. Tato skutečnost se musí nutně odrážet také v rovině základních práv a svobod, v daném případě ve sféře vymezení rozsahu práva na spravedlivý proces. **Teprve takové porušení objektivních procesních pravidel by mohlo být zásahem do subjektivního práva na spravedlivý proces, které by skutečně jednotlivce omezilo v některém konkrétním subjektivním procesním právu, například v nemožnosti provést konkrétní stěžovatelem zamýšlený procesní úkon, čímž by byl v důsledku znevýhodněn oproti jinému účastníkovi řízení či zkrácen na svých hmotných právech.**“.

Shrneme-li uvedené, jde-li o vadu řízení spočívající v nedostatku místní příslušnosti prvostupňového správního orgánu, který vydal odvoláním napadené rozhodnutí, odvolací správní orgán se musí v každém jednotlivém případě vypořádat s tím, zda je možné konstatovat, že jde o vadu řízení, o níž nelze mít důvodně za to, že mohla mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, tedy že se k ní nepřihlíží. Odvolací správní orgán musí v individuálním případě posoudit nedostatek místní příslušnosti z hlediska jeho intenzity a toho, zda vůbec, popřípadě jakou měrou zasáhlo do veřejných subjektivních práv účastníka řízení. Pokud se pochybení správního orgánu v otázce místní příslušnosti dotkne v určité míře veřejných subjektivních práv účastníka řízení, resp. jeho zaručeného práva na spravedlivý proces, například tím, že by účastník řízení nemohl uplatňovat procesní práva a konat procesní úkony, které by mohly způsobit vydání pro něj příznivějšího rozhodnutí, může to být s ohledem na ostatní okolnosti případu důvodem k vyslovení nezákonnosti vydaného rozhodnutí. Pokud je (s ohledem na všechny okolnosti případu) naopak zřejmé, že by místně příslušný správní orgán v novém řízení vydal v zásadě shodné rozhodnutí, jaké původně vydal místně nepříslušný správní orgán, není důvod (bez dalšího) rušit rozhodnutí vydané místně nepříslušným správním orgánem pro nezákonnost.

Výše uvedené stanovisko představuje nezávazný právní názor, neboť Ministerstvo vnitra není oprávněno provádět závazný výklad právních předpisů.

Mgr. Klára Štěpánková
ředitelka odboru

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Vyřizuje: JUDr. Lenka Peřínková Minaříková, vyšší ministerská radová
tel.: 974 811 111
e-mail: posta@mv.gov.cz